

NPO DETAILANALYSE

2025-10-23_VPWON_1360603

Uitzending: NPO-Sending | 2025-10-23 | Geanalyseerd op: 2026-05-23 02:27

Version 3.0-detail | Universal 3.0-detail | Konverter 3.4 (2026-05-20) | Maatstaf: Mediawet 2008 Art. 2.1

TOTAALSCORE

5.4/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

0 = evenwichtig, 10 = sterk eenzijdig/manipulatief

POLITIEK SPECTRUM

Classificatie op basis van Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024

De Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024) is een academische enquête onder 609 politicologen in 31 landen. Elke partij wordt beoordeeld op een schaal van 0 (extreem-links) tot 10 (extreem-rechts).

Partij	SP	GL-PvdA	PvdD	D66	CDA	NSC	CU	VVD	BBB	SGP	PVV	FvD
CHES	1.10	2.40	2.50	4.80	5.50	5.80	6.00	7.00	7.50	7.80	9.20	9.50
Spectrum	Links	Links	Links	Links	Midden	Midden	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts	Rechts

De totale tendens wordt weergegeven op een 0–10-schaal (0 = sterk links-bevoordelend, 5 = evenwichtig, 10 = sterk rechts-bevoordelend). De berekening is gebaseerd op het verschil in gemiddelde bevoordeling van linkse vs. rechtse partijen (groepering volgens CHES 2024).

TENDENS (L – R)

4.5 / 10

Evenwichtig

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

← Links

Rechts →

Bron: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | [Jolly et al., Electoral Studies, 2022](https://doi.org/10.1017/XES.2022.1) | Drempelwaarden: [Pew Research Center](https://www.pewresearch.org/)

Dit gedeelte biedt politieke context en telt niet mee voor de totaalscore.

POLITIEK LANDSCHAP

Het kabinet-Schoof (sinds juli 2024) is een extraparlamenteair kabinet bestaande uit PVV (37 zetels), VVD (24 zetels), NSC (20 zetels) en BBB (7 zetels). Premier Schoof is partijloos. De grootste oppositiepartijen zijn GL-PvdA (25 zetels), D66 (9 zetels), CDA (5 zetels) en SP (5 zetels). Het kabinet is na 11 maanden gevallen, wat aanleiding geeft tot de verkiezingen waarover deze uitzending gaat (29 oktober 2025).

Partij	CHES L-R	Zetels	Regering/Oppositie	Kernpositie
SP	1,1	5	Oppositie	Sociaaleconomisch links, anti-markt
GL-PvdA	2,4	25	Oppositie (grootste)	Klimaat, humaan asiel, eerlijk delen
PvdD	2,5	3	Oppositie	Dierenrechten, klimaat
D66	4,8	9	Oppositie	Liberaal-progressief, pro-EU
CDA	5,5	5	Oppositie	Christendemocratisch, midden-rechts
NSC	5,8	20	Regering (gevallen)	Goed bestuur, bestaanszekerheid
CU	6,0	3	Oppositie	Christelijk-sociaal
VVD	7,0	24	Regering	Vrije markt, liberaal-rechts
BBB	7,5	7	Regering	Agrarisch-populistisch, asielstop
SGP	7,8	3	Oppositie	Reformatorisch, traditioneel
PVV	9,2	37	Regering (grootste)	Anti-islam, asielstop, Wilders
FvD	9,5	3	Oppositie	Extreemrechts, Baudet

De belangrijkste politieke conflictlijn is migratie: de coalitie viel mede over dit thema, en vrijwel alle partijen positioneren zich hierop. Een tweede spanningslijn betreft de geloofwaardigheid van NSC na het vertrek van Omtzigt en de samenwerking met PVV, die door veel voormalige NSC-kiezers als verraad wordt ervaren. De derde lijn is de vraag welke coalitie na de verkiezingen mogelijk is: een centrum-rechtse coalitie zonder PVV (D66-CDA-VVD) of een nieuwe samenwerking met Wilders. Ten slotte speelt de Gaza-kwestie een rol als scheidslijn tussen partijen die Israël kritischer benaderen en partijen die dat niet doen.

De NPO is de Nederlandse publieke omroep, wettelijk verplicht tot pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving op grond van de Mediawet 2008, artikel 2.1. De redactionele verantwoordelijkheid ligt bij de afzonderlijke omroepverenigingen (zoals BNNVARA, KRO-NCRV, AVRO), waarbij pluralisme over het totale aanbod wordt beoordeeld, niet per uitzending. PVV-leider Wilders heeft de NPO herhaaldelijk als "linkse omroep" gekritiseerd, wat de politieke gevoeligheid van elke NPO-uitzending vergroot.

HOOFDSTUK 1 — PARTIJPOLITIEKE BIAS

Beoordeling per partij

Partij	Score (-5..+5)	Uitzendingweergave vs. partijprogramma
NSC	-1	02:00 "u heeft nul zetels in de peilingen" / 06:17 "Opheffen zegt 56 procent" — Partijprogramma: bestaanszekerheid, goed bestuur, migratieregelgetal — Kernposities komen aan bod maar worden consequent omgeven door negatieve framing over partijondergang; inhoudelijke standpunten worden correct maar onvolledig weergegeven
PVV	-2	42:06 "PVV-leider Wilders heeft voor het eerst in deze campagne meegedaan aan een verkiezingsdebat" / 43:15 "Het PVV bestaat uit één man met een Twitter-account" — Partijprogramma: asielstop, koopkracht, eigen risico afschaffen — PVV-standpunten worden uitsluitend via de mond van tegenstanders gepresenteerd; geen directe weergave van partijprogramma; citaat van Bontenbal over "één man met een Twitter-account" wordt zonder weerlegging of nuancering uitgezonden
VVD	0	40:45 "D66, CDA en VVD" als mogelijke coalitie — Partijprogramma: vrije markt, streng maar rechtvaardig migratie — VVD komt nauwelijks inhoudelijk aan bod; alleen zijdelings genoemd in coalitiespeculaties en het AI-debat (28:40 "De VVD heeft een voorstel gelanceerd om AI in te zetten")
GL-PvdA	+1	41:39 "ik sluit ook niet uit dat GroenLinks-PvdA een rol gaat spelen" — Partijprogramma: humaan asiel, klimaat, eerlijk delen — GL-PvdA wordt door Van Hijum als serieuze coalitiepartner gepresenteerd; Timmermans verschijnt in het debatverslag als inhoudelijk geloofwaardige tegenstander van Wilders
D66	0	40:45 "D66, CDA en VVD" — Partijprogramma: pro-EU, innovatie, liberaal-progressief — Slechts zijdelings vermeld als mogelijke coalitiedeelner; geen inhoudelijke weergave van standpunten
CDA	0	03:14 "uw oude CDA-partijgenoten omhoog schieten in de peilingen" / 40:45 "D66, CDA en VVD" — Partijprogramma: christendemocratisch, midden-rechts — Alleen als referentiepunt voor Van Hijums politieke verleden en als mogelijke coalitiedeelner; geen inhoudelijke weergave
BBB	0	Niet inhoudelijk aan bod gekomen — Partijprogramma: agrarisch-populistisch, asielstop — Afwezig in de uitzending
SP	0	Niet aan bod gekomen — Partijprogramma: sociaaleconomisch links — Afwezig in de uitzending

Samenvatting partijbias

- Nauwkeurigste weergave: GL-PvdA (score +1) — wordt als serieuze politieke kracht gepresenteerd zonder negatieve framing
- Sterkste vertekening: PVV (score -2) — standpunten worden uitsluitend via tegenstanders gepresenteerd; denigrerende uitspraken over de partij worden zonder weerlegging uitgezonden
- Gemiddelde afwijking van 0: 0,5
- Conclusie: De uitzending richt zich vrijwel uitsluitend op NSC en behandelt andere partijen slechts zijdelings. NSC krijgt inhoudelijk ruimte maar wordt consequent geframed als een partij in verval. PVV wordt via het debatverslag

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

negatief neergezet zonder eigen spreektijd of inhoudelijke weergave van het partijprogramma. GL-PvdA en D66 worden relatief neutraal tot licht positief gepresenteerd als mogelijke toekomstige coalitiepartners.

Links-Rechts-Algehele Tendens

TENDENTIESCORE: +1,2

KWALIFICATIE: Licht links-begunstigend

Motivering: De uitzending behandelt NSC (midden-rechts, CHES 5,8) kritisch en omgeeft de partij met negatieve framing over haar ondergang. PVV (CHES 9,2) wordt uitsluitend via tegenstanders gepresenteerd en krijgt geen eigen spreektijd of inhoudelijke weergave. GL-PvdA en D66 worden als geloofwaardige toekomstige coalitiepartners gepresenteerd zonder vergelijkbare kritische bevraging. De thematische agenda — lobbyregister, Gaza-mensenrechten, transparantie — sluit aan bij progressieve politieke prioriteiten.

HOOFDSTUK 2 — UITZENDINGSINFORMATIE EN THEMATISCH KADER

Uitzendingsgegevens

- Titel: Lijsttrekkersgesprek NSC — Eddy van Hijum (TT888 / NPO2)
- Datum: 23.10.2025
- Lengte (geschat uit transcript):
- Presentator/verslaggever: Jeroen (achternaam niet vermeld in transcript); Nynke de Zoeten (kiezersonderzoek); huiseconoom (niet bij naam genoemd); Mark (debatverslaggever); Eva Wiessing (politiek verslaggever)

Persoon	Functie	Partij/Affiliatie	Politiek spectrum
Eddy van Hijum	Lijsttrekker NSC	NSC	Midden-rechts (CHES 5,8)
Jeroen (presentator)	Presentator	NPO (geen partij)	Neutraal (institutioneel)
Nynke de Zoeten	Kiezersonderzoeker	NPO/extern	Neutraal (institutioneel)
Huiseconoom	Econoom	NPO/extern	Neutraal (institutioneel)
Mark	Debatverslaggever	NPO	Neutraal (institutioneel)
Eva Wiessing	Politiek verslaggever	NPO	Neutraal (institutioneel)

Hoofdthema

De uitzending is een lijsttrekkersgesprek met NSC-lijsttrekker Eddy van Hijum, één week voor de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober 2025, waarbij de levensvatbaarheid van NSC na het vertrek van Omtzigt en de val van het kabinet-Schoof centraal staat.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

HOOFDSTUK 3 — 15 CRITERIA: DETAILANALYSE

Hardfacts — 9 technieken die telbaar en wetenschappelijk verifieerbaar zijn

1. EXPERTENKEUZE

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wie komt als expert aan het woord?

Expert 1: Huisseconoom (naam niet vermeld)

Tijdstempel: 23:45–32:00

Uitspraak

"Als je de migranten ervan aftrekt dan stoten wij meteen ons hoofd tegen de krappe arbeidsmarkt. Dan krimpt de beroepsbevolking met 10 procent."

Inkadering

Presenteert economische prognoses over bevolkingsgroei en arbeidsmarkt als feitelijke onderbouwing van de NSC-migratiediscussie.

Ontbrekende tegenstem: Een econoom met een andere visie op de relatie tussen migratie en arbeidsproductiviteit (bijv. iemand die de productiviteitswinst van migratie benadrukt of de aannames van de prognose betwist).

Brondieptecheck:

(a) FINANCIERING: NPO-huisseconoom; gefinancierd door de publieke omroep. Geen direct commercieel belang, maar institutioneel gebonden aan de redactionele keuzes van de omroep.

(b) MANDAAT: Economische duiding van partijprogramma's; compatibel met neutrale analyse, mits meerdere economische perspectieven worden gepresenteerd.

D1 Belangenconflict: +1 — Geen direct commercieel belang, maar institutioneel gebonden aan NPO-redactie

D2 Persoonlijk risico: 0 — Geen aantoonbaar persoonlijk risico bij deze analyse

D3 Vakbekwaamheid: +1 — Economische analyse binnen vakgebied, maar aannames over bevolkingsprognoses zijn niet getoetst

D4 Meningsconsistentie: 0 — Geen eerdere uitspraken beschikbaar ter vergelijking

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Overwegend datagedreven presentatie

D6 Bronniveau: 0 — Secundaire bron (prognoses, geen primaire onderzoeksdata gepresenteerd)

• **TOTAAL: +3 → BRONNENVERKEERSLICHT: GEEL**

(c) VAKBEKWAAMHEID: De huiseconoom wordt gepresenteerd als neutrale feitenchecker, maar de selectie van de economische vraagstelling (focus op bevolkingskrimp bij minder migratie) sluit aan bij een specifiek politiek narratief dat migratiereductie als economisch riskant framt.

Expert 2: Nynke de Zoeten (kiezersonderzoeker)

Tijdstempel: 06:17–06:26 en 34:25–34:53

Uitspraak

"Opheffen zegt 56 procent." / "ook als we kijken naar de mensen die nu overwegen om op NSC dan vindt een derde dat u niet heeft bijgedragen aan goed bestuur."

Inkadering

Presenteert kiezersonderzoek als objectieve maatstaf voor de legitimiteit van NSC.

Ontbrekende tegenstem: Een methodologisch expert die de representativiteit en vraagstelling van het kiezersonderzoek beoordeelt.

Brondieptecheck:

(a) **FINANCIERING:** NPO-eigen onderzoeker of extern bureau in opdracht van NPO; gefinancierd door de publieke omroep.

(b) **MANDAAT:** Kiezersonderzoek voor verkiezingsprogrammering; mandaat is compatibel met neutrale presentatie, maar de vraagstelling van het onderzoek is niet transparant gemaakt.

D1 Belangenconflict: 0 — Geen direct belang, maar institutioneel gebonden

D2 Persoonlijk risico: 0 — Geen aantoonbaar risico

D3 Vakbekwaamheid: +1 — Kiezersonderzoek binnen vakgebied

D4 Meningsconsistentie: 0 — Niet toetsbaar

D5 Emotionalisering vs. data: +1 — Datagedreven presentatie

D6 Bronniveau: 0 — Secundaire bron (eigen onderzoek, methodologie niet gepresenteerd)

• **TOTAAL: +2 → BRONNENVERKEERSLICHT: GEEL**

(c) **VAKBEKWAAMHEID:** De onderzoeksresultaten worden gepresenteerd als objectief bewijs voor de zwakte van NSC, zonder dat de vraagstelling, steekproefgrootte of methodologie worden toegelicht. Dit versterkt het negatieve frame rond NSC zonder dat de kijker de kwaliteit van het bewijs kan beoordelen.

Expert 3: Eva Wiessing (politiek verslaggever)

Tijdstempel: 43:46–45:44

Uitspraak

"De drie andere lijsttrekkers hadden zich voorgenomen om hem neer te zetten als een wegloper en iemand die niets voor elkaar had gekregen."

Inkadering

Politiek duiders van het SBS-debat.

Ontbrekende tegenstem: Een verslaggever of commentator die Wilders' perspectief op het debat weergeeft.

Brondieptecheck:

(a) **FINANCIERING:** NPO-journalist; gefinancierd door de publieke omroep.

(b) **MANDAAT:** Politieke verslaggeving; mandaat vereist evenwichtige duiding.

D1 Belangenconflict: 0 — Geen direct belang

D2 Persoonlijk risico: 0 — Geen aantoonbaar risico

D3 Vakbekwaamheid: +1 — Politieke verslaggeving binnen vakgebied

D4 Meningsconsistentie: 0 — Niet toetsbaar

D5 Emotionalisering vs. data: -1 — Interpreterende duiding zonder feitelijke onderbouwing ("hadden zich voorgenomen")

D6 Bronniveau: -1 — Tertiaire bron (interpretatie van een debat)

• **TOTAAL: -1 → BRONNENVERKEERSLICHT: GEEL**

(c) **VAKBEKWAAMHEID:** Wiessing presenteert haar interpretatie van de debatdynamiek als feitelijke beschrijving, zonder dat Wilders of zijn woordvoerder de gelegenheid krijgt dit te bevestigen of te weerleggen.

Ontbrekende expertengroepen:

- Onafhankelijk politicoloog voor structurele analyse van NSC's positie
- EU-expert voor het migratiepact
- Anticorruptie-expert voor de transparantiescore

Bronnenampel voor de deelnemers:

Bron	D1	D2	D3	D4	D5	D6	Total	Signaal
Huiseconoom (naam niet vermeld)	+1	0	+1	0	+1	0	+3	GEEL
Nynke de Zoeten (kiezersonderzoeker)	0	0	+1	0	+1	0	+2	GEEL
Eva Wiessing (politiek verslaggever)	0	0	+1	0	-1	-1	-1	GEEL

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting (matrixresultaat):

- Huiseconoom: GEEL (+3) — Economische analyse is vakbekwaam maar selectief geframed
- Nynke de Zoeten: GEEL (+2) — Kiezersonderzoek zonder methodologische transparantie
- Eva Wiessing: GEEL (-1) — Interpretatieve duiding zonder hoor en wederhoor van PVV

2. BRONKEUZE

5/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Beweringen zonder primaire bron = strafpunten (geruchtcontrole)

Definitie: Welke bronnen worden geciteerd? Zijn ze divers en onafhankelijk?

Bron 1: Ministerie van Sociale Zaken (via NOS-bureau Brussel)

Tijdstempel: 12:24–15:04

Uitspraak

"Onze NOS-collega van NOS-bureau Brussel heeft navraag gedaan bij het ministerie."

(a) Financiering en beheer: Rijksoverheid; gefinancierd door de belastingbetaler.

(b) Structureel belangenconflict: Het ministerie heeft er belang bij de minister (Van Hijum) te beschermen of juist te corrigeren afhankelijk van de politieke context; de ministeriële verklaring wordt gepresenteerd als objectief tegenbewijs voor Van Hijums lezing.

(c) Ontbrekende tegenbron: De Europese Commissie zelf of een onafhankelijke EU-correspondent had de feitelijke gang van zaken rond de verdeelsleutel kunnen bevestigen of weerleggen.

Bron 2: Kiezersonderzoek NSC (Nynke de Zoeten)

Tijdstempel: 06:17 — Uitspraak: "Opheffen zegt 56 procent."

(a) Financiering: NPO of extern bureau in opdracht van NPO.

(b) Structureel belangenconflict: NPO heeft er institutioneel belang bij actuele en relevante verkiezingsprogrammering te maken; een partij die op nul zetels staat is een aantrekkelijk verhaal.

(c) Ontbrekende tegenbron: Methodologische verantwoording van het onderzoek ontbreekt volledig.

Bron 3: Transparantieonderzoek NSC-ministers

Tijdstempel: 38:24–39:50

Uitspraak

"er wordt geconcludeerd dat u 39 afspraken hebt ingevoerd. Maar vijf procent was daarvan volledig."

(a) Financiering: Niet vermeld; de organisatie die het onderzoek uitvoerde wordt niet bij naam genoemd.

(b) Structureel belangenconflict: Niet toetsbaar omdat de organisatie niet wordt geïdentificeerd.

(c) Ontbrekende tegenbron: Van Hijum kan de conclusies niet verifiëren of weerleggen omdat hij de methodologie niet kent; de kijker evenmin.

Geruchtenstoets (strafpunten):

Gerucht 1:

Tijdstempel: 10:21–10:27

Bewering: "We lazen dat de samenloop van het bekend worden van de verdeelsleutel tijdens de verkiezingen dat dat er sprake is gesteld in Europa."

Woordmarkering: "we lazen" — geen primaire bron vermeld

Primaire bron aanwezig: Nee — strafpunt (+1)

Gerucht 2:

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Tijdstempel: 11:08

Bewering: "Werden het nagevraagd bij het ministerie en dat was Eddy van Hijum."

Woordmarkering: Impliciete toeschrijving zonder directe bronvermelding in het transcript

Primaire bron aanwezig: Gedeeltelijk (ministerie geciteerd, maar niet letterlijk weergegeven) — halve strafpunt (+0,5)

Samenvatting: De bronkeuze is beperkt tot NPO-eigen onderzoek, een anoniem transparantieonderzoek en ministeriële verklaringen via NOS-bureau Brussel. Onafhankelijke externe bronnen ontbreken vrijwel volledig, wat de verifieerbaarheid van de gepresenteerde feiten ernstig beperkt.

3. TIJDSVERDELING

3/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Verdeling van spreektijd tussen verschillende posities.

Geschatte spreektijd:

- Eddy van Hijum (NSC): ca. 22 min. (46%)
- Presentator Jeroen: ca. 14 min. (29%)
- Nynke de Zoeten: ca. 3 min. (6%)
- Huiseconoom: ca. 4 min. (8%)
- Mark (debatverslag): ca. 2 min. (4%)
- Eva Wiessing: ca. 3 min. (6%)
- Overig (intro, aftiteling): ca. 1 min. (2%)

Samenvatting: De tijdsverdeling is voor een lijsttrekkersgesprek structureel acceptabel: de gast krijgt de meeste spreektijd. De presentator neemt echter 29% van de tijd in beslag, wat relatief hoog is en ruimte biedt voor uitgebreide framing. Andere politieke partijen of externe experts krijgen geen directe spreektijd, wat de eenzijdigheid van het perspectief versterkt.

4. WEGLATEN (Selectieve weglating)

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Wat wordt niet getoond, hoewel relevant?

Weglatting 1:

Context

De positieve resultaten van NSC in het kabinet worden niet zelfstandig gepresenteerd; Van Hijum moet ze zelf opnoemen en wordt daarin onderbroken.

Relevant bij: 09:07 — "Laten we kijken wat we hebben opgezocht. Anders doet u een hele lijst op."

Effect

De kijker krijgt geen volledig beeld van wat NSC in het kabinet heeft bereikt; de presentator stuurt actief weg van deze informatie.

Weglatting 2:

Context

De methodologie en vraagstelling van het kiezersonderzoek ("56 procent zegt opheffen") worden niet gepresenteerd.

Relevant bij: 06:17 — "Opheffen zegt 56 procent."

Effect

De kijker kan de betrouwbaarheid van dit cijfer niet beoordelen; het wordt als vaststaand feit gepresenteerd.

Weglatting 3:

Context

De naam en affiliatie van de organisatie die het transparantieonderzoek uitvoerde, worden niet vermeld.

Relevant bij: 38:24 — "er wordt geconcludeerd dat u 39 afspraken hebt ingevoerd. Maar vijf procent was daarvan volledig."

Effect

Van Hijum en de kijker kunnen de conclusies niet verifiëren; het onderzoek wordt als autoriteit gepresenteerd zonder dat de bron toetsbaar is.

Samenvatting: Er is een patroon van selectieve weglating waarbij informatie die NSC positief zou kunnen framen actief wordt afgekapt, terwijl negatieve informatie (peilingen, onderzoeksresultaten) zonder methodologische context wordt gepresenteerd.

Ontbrekende stemmen

- Onafhankelijk politicoloog: Had een vergelijkend perspectief kunnen bieden op nieuwe partijen die hun eerste kabinetsdeelname niet overleefden en op de structurele oorzaken van NSC's terugval.
- EU-expert of Europese Commissie-woordvoerder: Had de feitelijke gang van zaken rond de verdeelsleutel en het migratiepact kunnen verduidelijken, los van de politieke spin van Van Hijum en het ministerie.
- Vertegenwoordiger van vakbonden (FNV/CNV): Had het NSC-arbeidsmarktprogramma kunnen beoordelen vanuit het perspectief van werknemers.
- Vertegenwoordiger van werkgeversorganisaties (VNO-NCW): Had de economische gevolgen van het NSC-migratiebeleid voor het bedrijfsleven kunnen duiden.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Voormalige NSC-kiezer: Had de persoonlijke teleurstelling en de reden van overstap naar een andere partij kunnen verwoorden.
- Anticorruptie-expert (bijv. Transparency International Nederland): Had de transparantiescore van NSC-ministers onafhankelijk kunnen beoordelen.
- Pieter Omtzigt (of schriftelijke verklaring): Had zijn werkelijke standpunt over de huidige koers van NSC kunnen verduidelijken in plaats van herhaaldelijk als absent symbool te worden opgeroepen.
- Internationaal rechtsjurist: Had de Gaza-stemmen van NSC kunnen beoordelen in het licht van het internationaal humanitair recht en het genocideverdrag.

5. CIJFERMANIPULATIE

5/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Volledige cijfers omvatten: absoluut getal, aandeel (%) en trend

Definitie: Selectief of misleidend gebruik van statistieken.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 06:17

Cijfer: "Opheffen zegt 56 procent."

Dimensies: (a) Absolutewaarde getoond — (b) Aandeel getoond — (c) Trend ontbreekt

Ontbrekende context

Hoe heeft de steun voor NSC zich ontwikkeld over de afgelopen maanden? Is 56% stabiel, stijgend of dalend? Wat was de steekproefgrootte en vraagstelling?

Effect

Het cijfer suggereert een overweldigende consensus voor opheffing, terwijl de dynamiek en methodologie onbekend zijn.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 02:06

Cijfer: "20 + 0 gedeeld door 2 = 10" (als rechtvaardiging voor deelname aan het gesprek)

Dimensies: (a) Absolutewaarde getoond — (b) Rekenkundige methode getoond — (c) Geen trendanalyse

Ontbrekende context

De rekenkundige methode (gemiddelde van huidig zetelaantal en peiling) is een redactionele keuze die niet wordt verantwoord; andere methoden zouden tot een andere drempelwaarde leiden.

Effect

De methode legitimeert de deelname van NSC maar suggereert tegelijkertijd dat de partij op nul staat, wat het negatieve frame versterkt.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 19:14

Cijfer: "Hoe vaak heeft NSC mee gestemd in moties. In 59 procent van de gevallen de VVD."

Dimensies: (a) Absolutewaarde getoond — (b) Aandeel getoond — (c) Trend ontbreekt; vergelijkingsbasis onduidelijk

Ontbrekende context

Over welke periode? Over welke moties? Wat is het gemiddelde stempercentage van andere coalitiepartijen met de VVD? Zonder deze context is het cijfer niet interpreteerbaar.

Effect

Het cijfer suggereert dat NSC de VVD-lijn volgde op Gaza, maar zonder vergelijkingsbasis is dit niet te beoordelen.

Samenvatting: Meerdere cijfers worden gepresenteerd zonder de methodologische context die nodig is voor een correcte interpretatie. De selectie van cijfers versterkt consequent het negatieve frame rond NSC.

6. GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)

4/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Diskreditering door associatie met negatieve groepen of ideeën.

Associatie 1:

Tijdstempel: 05:55–05:57

Citaat "Het kabinet werd één grote mislukking en Omtzigt verdween uit de Kamer."

Techniek: NSC wordt via de introductiefilm direct geassocieerd met "mislukking" als feitelijke kwalificatie, niet als mening.

Effect De kijker wordt geconditioneerd om NSC's kabinetsdeelname als mislukt te beschouwen voordat het gesprek begint.

Associatie 2:

Tijdstempel: 34:04

Citaat "We zijn in zee gegaan met de PVV, dat trek ik me ook aan."

Techniek: Van Hijum wordt door de presentator impliciet uitgenodigd de samenwerking met PVV als moreel problematisch te kwalificeren; de associatie PVV = probleem wordt als vanzelfsprekend gepresenteerd.

Effect De samenwerking met de grootste regeringspartij wordt geframed als iets waarvoor men zich moet schamen, zonder dat dit als redactionele keuze wordt gemarkeerd.

Associatie 3:

Tijdstempel: 43:15

Citaat "Het PVV bestaat uit één man met een Twitter-account. Verder is het helemaal niks."

Techniek: Uitspraak van Bontenbal (CDA) over PVV wordt zonder weerlegging of nuancering uitgezonden als onderdeel van het debatverslag.

Effect Een denigrerende kwalificatie van de grootste regeringspartij wordt via het debatverslag als nieuws gepresenteerd zonder dat PVV de gelegenheid krijgt te reageren.

Samenvatting: Er is geen sprake van klassieke "guilt by association" in de zin van associatie met extremistische groepen, maar er is wel een patroon waarbij negatieve kwalificaties van NSC en PVV als feitelijke beschrijvingen worden gepresenteerd in plaats van als politieke oordelen.

7. TIMING

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Strategische plaatsing van informatie (begin/midden/einde).

Bevinding 1:

Positie: 00:12–01:40 (begin — introductiefilm)

Inhoud: "Het kabinet werd één grote mislukking en Omtzigt verdween uit de Kamer." / "Opheffen zegt 56 procent."

Timing-effect

De introductiefilm plaatst het negatieve frame (mislukking, opheffing, verlies van Omtzigt) vóór het gesprek begint. Van Hijum moet de rest van de uitzending reageren op een reeds gevestigd negatief beeld, in plaats van zijn eigen agenda te kunnen zetten.

Bevinding 2:

Positie: 38:24 (laat in de uitzending)

Inhoud: "er wordt geconcludeerd dat u 39 afspraken hebt ingevoerd. Maar vijf procent was daarvan volledig."

Timing-effect

Het transparantieonderzoek wordt laat in de uitzending gepresenteerd, wanneer Van Hijum weinig tijd heeft om te reageren en de kijker al een negatief beeld heeft gevormd. De bevinding blijft onweersproken hangen als eindoordeel.

Bevinding 3:

Positie: 47:50–48:07 (einde)

Inhoud: "U rekt op het Eddy-effect. Zo is het."

Timing-effect

De uitzending eindigt met een licht ironische noot over Van Hijums optimisme, wat het negatieve frame van de introductie bevestigt en de kijker achterlaat met een beeld van onrealistische verwachtingen.

Samenvatting: De structuur van de uitzending is zo opgebouwd dat negatieve informatie over NSC aan het begin en einde wordt geplaatst, terwijl Van Hijum in het midden ruimte krijgt om te reageren. Dit is een klassieke sandwichstructuur die het negatieve frame versterkt.

8. SELECTIEVE VERONTWAARDIGING

4/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Verontwaardiging = bias. Selectieve verontwaardiging versterkt de bevinding. Score = verontwaardigingsgraad (0–5) + selectiviteit (0–5)

Definitie: Verontwaardiging bij bepaalde posities, maar niet bij vergelijkbare andere.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een reactie kan alleen als selectief worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere posities geen analoge reactie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 13:33–13:39

Uitlokkende gebeurtenis: Van Hijum stelt dat hij zorgen heeft geuit over de inhoud van het migratiepact, niet over de timing.

Reactie: "Dat was niet de vraag. U zegt: populistten mogen niet kapen, dus kunnen we beter niet weten wat de cijfers zijn."

Vergelijking

Bij het debatverslag (42:06–45:44) worden de uitspraken van Timmermans, Yesilgöz en Bontenbal over Wilders — inclusief "één man met een Twitter-account" — zonder vergelijkbare kritische doorvraging gepresenteerd.

Asymmetrie: Van Hijum wordt scherp gecorrigeerd op een vermeende tegenstrijdigheid, terwijl de uitspraken van andere lijsttrekkers over Wilders zonder kritische toetsing worden doorgegeven.

Verontwaardigingsgraad: 2/5

Selectiviteit: 2/5

Bevinding 2:

Tijdstempel: 07:14–07:16

Uitlokkende gebeurtenis: Presentator stelt vast dat meer dan 1 miljoen mensen op NSC hebben gestemd.

Reactie: "meer dan 1 miljoen mensen hebben destijds hun vertrouwen aan u geschonken. Aan uw partij. Het is ook hun oordeel."

Vergelijking

Bij het debatverslag wordt niet vergelijkbaar verwezen naar de 2,5 miljoen PVV-kiezers als morele maatstaf voor Wilders' verantwoordelijkheid.

Asymmetrie: De morele verantwoordelijkheid jegens kiezers wordt als argument ingezet tegen Van Hijum maar niet consequent toegepast op andere lijsttrekkers.

Verontwaardigingsgraad: 1/5

Selectiviteit: 2/5

Samenvatting: Er is sprake van een milde maar aantoonbare asymmetrie: Van Hijum wordt kritischer bevraagd op tegenstrijdigheden dan andere lijsttrekkers in het debatverslag. De selectieve verontwaardiging is niet extreem maar wel consistent in één richting.

9. VOLLEDIGHEID (Selectieve weglating — totaalbeeld)

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe volledig geeft de uitzending het onderwerp weer?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 09:07

Ontbrekend perspectief/feit: De concrete beleidsresultaten van NSC in het kabinet (toeslagenvereenvoudiging, minimumloon, energienota) worden actief afgekapd.

Relevantie: Voor een eerlijke beoordeling van NSC's kabinetsdeelname is een volledig overzicht van resultaten noodzakelijk.

Effect

De kijker krijgt een eenzijdig beeld van NSC als een partij die heeft gefaald, zonder kennis van wat er wél is bereikt.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 18:14–20:23

Ontbrekend perspectief/feit: De Gaza-stemmen van NSC worden gepresenteerd via een selectie van moties waarbij NSC tegen stemde, zonder de moties te vermelden waarbij NSC vóór stemde of een eigen initiatief nam.

Relevantie: Een volledig beeld van het stemgedrag is noodzakelijk voor een eerlijke beoordeling.

Effect

Het beeld ontstaat dat NSC structureel aan de verkeerde kant stond op Gaza, terwijl Van Hijum aangeeft dat NSC in 59% van de gevallen met de VVD meestemde — een cijfer dat niet wordt gecontextualiseerd.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 41:33–41:43

Ontbrekend perspectief/feit: Van Hijum noemt GL-PvdA als mogelijke coalitiepartner maar dit wordt niet kritisch bevestigd, terwijl zijn eerdere uitspraken over de PVV-samenwerking wel uitgebreid worden bevestigd.

Relevantie: Een consistente toepassing van kritische bevestiging vereist dat ook de GL-PvdA-optie wordt getoetst.

Effect

De indruk ontstaat dat een coalitie met GL-PvdA vanzelfsprekend acceptabeler is dan een coalitie met PVV, zonder dat dit redactioneel wordt verantwoord.

Samenvatting: De uitzending mist systematisch informatie die NSC positief zou kunnen framen en laat kritische vragen achterwege bij posities die links van het midden liggen. Dit resulteert in een structureel onvolledig beeld van zowel NSC als de bredere politieke context.

Softfacts — 6 kwalitatieve technieken

10. FRAMING (Kader stellen)

7/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Hoe wordt het onderwerp fundamenteel ingekaderd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 00:12–00:14

Citaat	<i>"Met een man die of het licht uit doet... of een eenzaam lampje laat branden in de fractiekamer van Nieuw Sociaal Contract."</i>
Manipulatie	Het gesprek wordt geopend met een metafoor die NSC's voortbestaan als onwaarschijnlijk framt; de twee opties zijn "licht uit" of "eenzaam lampje" — beide negatief.
Waarom problematisch	De kijker wordt geconditioneerd om Van Hijum te zien als iemand die vecht voor overleving, niet als een serieuze politieke leider met een inhoudelijk programma. Een neutrale opening zou de inhoudelijke agenda van NSC als vertrekpunt nemen.

Bevinding 2:

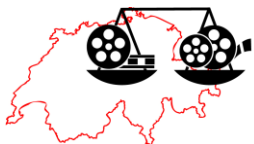
Tijdstempel: 05:55–06:13

Citaat	<i>"Het kabinet werd één grote mislukking en Omtzigt verdween uit de Kamer. Gaan de kiezers nu naartoe? De kiezers lijken nu vooral naar CDA en JA21 over te stappen. Heeft NSC nog bestaansrecht?"</i>
Manipulatie	De introductiefilm framt NSC's kabinetsdeelname als "één grote mislukking" als feitelijke kwalificatie, niet als politiek oordeel. De vraag "heeft NSC nog bestaansrecht?" wordt als retorische vraag gesteld, wat de impliciete boodschap versterkt dat het antwoord "nee" is.
Waarom problematisch	"Mislukking" is een waardeoordeel dat als feit wordt gepresenteerd. Een evenwichtige introductie zou de kabinetsdeelname beschrijven zonder normatieve kwalificatie.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 27:27–27:30

Citaat	<i>"Maar u kiest wel voor alle vormen van migratie."</i>
Manipulatie	De presentator vat het NSC-standpunt samen op een manier die niet overeenkomt met wat Van Hijum heeft gezegd; Van Hijum heeft juist onderscheid gemaakt tussen verschillende vormen van migratie.
Waarom problematisch	Door het standpunt van de gast onjuist samen te vatten, wordt hij gedwongen zichzelf te corrigeren in plaats van zijn eigen agenda te kunnen presenteren.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: Het dominante frame van de uitzending is dat NSC een partij in verval is die haar bestaansrecht moet bewijzen. Dit frame wordt in de introductie gevestigd en gedurende de hele uitzending bevestigd, waardoor Van Hijum structureel in de verdediging wordt gedrongen.

11. WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Welke taal wordt gebruikt? Welke connotaties worden gecreëerd?

Bevinding 1:

Tijdstempel: 05:55

Citaat	"Het kabinet werd één grote mislukking."
Manipulatie	"Mislukking" is een normatief oordeel dat als feitelijke beschrijving wordt gepresenteerd in de introductiefilm.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief zou zijn: "Het kabinet viel na 11 maanden." De kwalificatie "mislukking" is een politiek oordeel dat niet aan een bron wordt toegeschreven.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 00:12

Citaat	"een eenzaam lampje laat branden in de fractiekamer"
Manipulatie	De metafoor "eenzaam lampje" suggereert isolement, futiliteit en naderende ondergang.
Waarom problematisch	Neutraal alternatief zou zijn: "de enige vertegenwoordiger van NSC in de Tweede Kamer." De metafoor laadt de situatie emotioneel negatief.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 13:12

Citaat	"gekaapt wordt door populistten"
Manipulatie	Van Hijum gebruikt zelf het woord "populisten" als negatieve kwalificatie voor partijen die het migratiepact kritisch benaderen; de presentator laat dit onbetwist staan.
Waarom problematisch	"Populisten" is een omstreden politiek label; door het onbetwist te laten, wordt de connotatie (populisme = slecht) als vanzelfsprekend gepresenteerd.

Samenvatting: De woordkeuze in de introductiefilm en de vragen van de presentator laadt de uitzending consequent negatief voor NSC. Normatieve oordelen worden als feitelijke beschrijvingen gepresenteerd, wat de kijker beïnvloedt zonder dat dit als redactionele keuze wordt gemarkeerd.

12. MODERATIEGEDRAG

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Asymmetrieën in doorvragen, onderbrekingen, sympathiebetuigingen.

Methodisch principe (v2.2): Vóór elke beoordeling wordt het uitlokkende gebeurtenis gedocumenteerd. Een interventie kan alleen als asymmetrisch worden beoordeeld als vergelijkbare uitlokkende gebeurtenissen bij andere gasten geen analoge interventie opleverden.

Bevinding 1:

Tijdstempel: 09:07–09:10

Uitlokkende gebeurtenis: Van Hijum begint een lijst op te noemen van NSC-resultaten in het kabinet.

Citaat (presentator)

"Laten we kijken wat we hebben opgezocht. Anders doet u een hele lijst op."

Vergelijking

Bij het debatverslag (42:06–45:44) worden de claims van Timmermans, Yesilgöz en Bontenbal over hun eigen prestaties niet op vergelijkbare wijze afgekap.

Asymmetrie: Van Hijum wordt actief verhinderd zijn resultaten te presenteren; andere lijsttrekkers worden in het debatverslag niet op vergelijkbare wijze onderbroken.

Bevinding 2:

Tijdstempel: 13:33

Uitlokkende gebeurtenis: Van Hijum geeft een andere lezing van zijn gesprek met de Eurocommissaris dan het ministerie.

Citaat (presentator)

"Dat was niet de vraag."

Vergelijking

Bij het debatverslag worden de claims van Wilders over zijn eigen prestaties ("Wij hebben als PVV 11 maanden...") onderbroken door het publiek en andere lijsttrekkers, maar niet door de verslaggever.

Asymmetrie: Van Hijum wordt door de presentator zelf gecorrigeerd; Wilders wordt gecorrigeerd door andere deelnemers, niet door de NPO-verslaggever.

Bevinding 3:

Tijdstempel: 14:07

Uitlokkende gebeurtenis: Van Hijum geeft een uitleg over zijn contacten met de Eurocommissaris.

Citaat (presentator)

"Of u of de minister bent aan het jokken."

Vergelijking

Geen vergelijkbare directe beschuldiging van liegen wordt gericht aan andere lijsttrekkers in de uitzending.

Asymmetrie: De term "jokken" is een directe beschuldiging van oneerlijkheid die uitsluitend aan Van Hijum wordt gericht; dit is de scherpste interventie in de gehele uitzending.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Samenvatting: De presentator hanteert een aantoonbaar asymmetrisch moderatiepatroon: Van Hijum wordt actief onderbroken bij positieve zelfpresentatie, direct beschuldigd van oneerlijkheid, en scherper bevraagd dan andere lijsttrekkers in het debatverslag. Dit patroon is consistent en niet incidenteel.

13. VRAGEN-ASYMMETRIE

6/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Definitie: Verschillende harde/zachte vragen aan verschillende personen.

Asymmetrie 1:

Aan Van Hijum (NSC), 14:07: "Of u of de minister bent aan het jokken." — Zeer hard

Aan Wilders (PVV) via debatverslag, 43:46–45:44: Geen directe vraag; uitspraken worden beschrijvend weergegeven. — Niet van toepassing (geen directe bevraging)

Vergelijking

Van Hijum wordt direct beschuldigd van mogelijke oneerlijkheid; Wilders wordt niet direct bevraagd maar via het debatverslag beschreven als iemand die "niets voor elkaar had gekregen" — een oordeel dat niet als vraag maar als constatering wordt gepresenteerd.

Asymmetrie 2:

Aan Van Hijum (NSC), 33:00–33:04: "Als ik u vraag: Heeft NSC de afgelopen regeerperiode bijgedragen aan goed bestuur, dan mag u best even twijfelen. Durft u dan zelfkritisch te zijn?" — Hard (uitnodiging tot zelfkritiek)

Aan Timmermans (GL-PvdA) via debatverslag: Geen vergelijkbare uitnodiging tot zelfkritiek over GL-PvdA's oppositierol of eerdere kabinetsdeelname. — Niet van toepassing

Vergelijking

Van Hijum wordt expliciet uitgenodigd zichzelf te bekritisieren; andere lijsttrekkers worden in het debatverslag niet op vergelijkbare wijze bevraagd.

Asymmetrie 3:

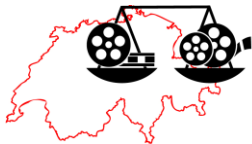
Aan Van Hijum (NSC), 41:25–41:27: "Zou u dan bijvoorbeeld de PVV... Nee." — Hard (impliciete vraag over samenwerking met PVV als moreel probleem)

Aan Van Hijum over GL-PvdA, 41:39–41:43: Geen kritische vraag over de ideologische spanning tussen NSC en GL-PvdA als mogelijke coalitiepartner. — Zacht/afwezig

Vergelijking

Samenwerking met PVV wordt als problematisch geframed en bevraagd; samenwerking met GL-PvdA wordt zonder kritische bevraging geaccepteerd.

Samenvatting: De vragen aan Van Hijum zijn consequent harder dan de impliciete vragen die via het debatverslag aan andere lijsttrekkers worden gesteld. De asymmetrie is het scherpst bij de beschuldiging van "jokken" en de uitnodiging tot zelfkritiek, die geen equivalent hebben voor andere partijen in de uitzending.

14. FALSE BALANCE

3/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Kunstmatige evenwichtigheid ondanks feitelijk onevenwicht.

Bevinding 1:

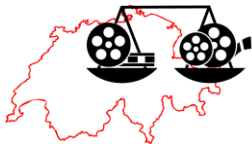
Tijdstempel: 02:00–02:14

Constructie: "u heeft nul zetels in de peilingen. Maar wij werken met gemiddeldes tussen peilingen en huidig zetelaantal. Dan komt u uit op $20 + 0$ gedeeld door $2 = 10$."

Analyse

De rekenkundige methode creëert een kunstmatige legitimiteit voor NSC's deelname aan het gesprek, terwijl tegelijkertijd het nul-zetels-gegeven prominent wordt vermeld. Dit is geen klassieke false balance (twee gelijkwaardige posities presenteren als even sterk), maar een omgekeerde variant: een partij wordt tegelijkertijd gelegitimeerd én gedelegitimeerd via dezelfde rekenkundige constructie.

Samenvatting: Er is geen sprake van klassieke false balance in de zin van het gelijkstellen van wetenschappelijk ongelijkwaardige posities. De score is laag omdat het probleem eerder in framing en vragen-asymmetrie zit dan in false balance als zodanig.

15. AGENDA-SETTING

7/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Definitie: Wat geldt als normaal/vanzelfsprekend? Wat komt niet op de agenda?

Bevinding 1:

Agenda-element: NSC's bestaansrecht als centrale vraag van de uitzending.

Tijdstempel: 06:13 — Bewijs: "Heeft NSC nog bestaansrecht?"

Alternatieve agenda: De inhoudelijke bijdrage van NSC aan het politieke debat (goed bestuur, toeslagenstelsel, bestaanszekerheid) als centrale vraag.

Toelichting: Door "bestaansrecht" als centrale vraag te stellen, wordt de inhoudelijke agenda van NSC ondergeschikt gemaakt aan de vraag of de partij überhaupt relevant is. Dit is een redactionele keuze die de uitzending structureert.

Bevinding 2:

Agenda-element: De samenwerking met PVV als moreel probleem voor NSC.

Tijdstempel: 34:04 — Bewijs: "We zijn in zee gegaan met de PVV, dat trek ik me ook aan."

Alternatieve agenda: De samenwerking met PVV als democratisch legitieme coalitiekeuze die beoordeeld wordt op resultaten, niet op morele gronden.

Toelichting: Door de PVV-samenwerking als iets te framen waarvoor men zich moet "aantrekken", wordt de normatieve agenda gezet dat samenwerking met de grootste regeringspartij moreel problematisch is.

Bevinding 3:

Agenda-element: Gaza als toetssteen voor NSC's integriteit.

Tijdstempel: 17:24–22:35 — Bewijs: Uitgebreide bevraging over Gaza-stemgedrag van NSC.

Alternatieve agenda: Economische resultaten, toeslagenvereenvoudiging, arbeidsmarktbeleid als toetssteen voor NSC's kabinetsdeelname.

Toelichting: Gaza krijgt relatief veel aandacht () in verhouding tot de economische agenda van NSC. Dit weerspiegelt een redactionele prioritering die aansluit bij progressieve politieke prioriteiten.

Samenvatting: De agenda van de uitzending is structureel gericht op de zwaktes van NSC (bestaansrecht, PVV-samenwerking, Gaza-stemgedrag, transparantiescore) in plaats van op de inhoudelijke bijdrage van de partij. Dit is een aantoonbare redactionele keuze die het beeld van NSC als falende partij versterkt.

HOOFDSTUK 4 — TOTAALBEOORDELING

Overzicht individuele scores

Nr.	Criterium	Type	Score	Hoofdbevinding (1 zin)
1	Expertenkeuze	H	6	Alle experts zijn NPO-intern of institutioneel gebonden; onafhankelijke externe stemmen ontbreken volledig
2	Bronkeuze	H	5	Bronnen zijn beperkt tot NPO-eigen onderzoek en ministeriële verklaringen; methodologie wordt niet verantwoord
3	Tijdsverdeling	H	3	Tijdsverdeling is voor een lijsttrekkersgesprek acceptabel maar de presentator neemt 29% van de tijd in beslag
4	Weglaten	H	6	Positieve NSC-resultaten worden actief afgekapt; negatieve informatie wordt zonder context gepresenteerd
5	Cijfermanipulatie	H	5	Meerdere cijfers worden zonder methodologische context gepresenteerd, wat het negatieve frame versterkt
6	Schuld door associatie	H	4	Negatieve kwalificaties van NSC en PVV worden als feitelijke beschrijvingen gepresenteerd
7	Timing	H	6	Sandwichstructuur: negatieve informatie aan begin en einde, Van Hijum reageert in het midden
8	Selectieve verontwaardiging	H	4	Milde maar aantoonbare asymmetrie: Van Hijum wordt scherper bevestigd dan andere lijsttrekkers
9	Volledigheid	H	6	Systematische weglating van informatie die NSC positief zou framen
10	Framing	S	7	Dominant frame is NSC als partij in verval die haar bestaansrecht moet bewijzen
11	Woordkeuze	S	6	Normatieve oordelen ("mislukking", "eenzaam lampje") worden als feitelijke beschrijvingen gepresenteerd
12	Moderatiegedrag	S	6	Aantoonbaar asymmetrisch moderatiepatroon: Van Hijum wordt onderbroken en beschuldigd van "jokken"
13	Vragen-asymmetrie	S	6	Van Hijum krijgt consequent hardere vragen dan andere lijsttrekkers in het debatverslag
14	Schijnbalans	S	3	Geen klassieke false balance; probleem zit eerder in framing en vragen-asymmetrie
15	Agenda-setting	S	7	Agenda is structureel gericht op NSC's zwaktes in plaats van inhoudelijke bijdrage

Resultaten

- HARDFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 1-9): 5,0 / 10
- SOFTFACTS-SCORE (gemiddelde criteria 10-15): 5,8 / 10
- TOTAALSCORE (gemiddelde alle 15 criteria): 5,3 / 10

Voorzitter: Schläpfer, David - **Contact:** kontakt@SVFAB.ch - **Adres:** SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Dominante technieken

- 1. Framing (Score 7):** De uitzending is van begin tot eind ingekaderd als een verhaal over NSC's naderende ondergang. De introductiefilm vestigt dit frame met de kwalificatie "één grote mislukking" en de vraag "heeft NSC nog bestaansrecht?", waarna Van Hijum de rest van de uitzending in de verdediging wordt gedrongen. Dit frame is niet neutraal maar een redactionele keuze die het beeld van de kijker structureert.
- 2. Agenda-setting (Score 7):** De redactionele agenda is consequent gericht op de zwaktes van NSC: bestaansrecht, PVV-samenwerking, Gaza-stemgedrag en transparantiescore. Inhoudelijke NSC-thema's zoals toeslagenvereenvoudiging en bestaanszekerheid worden slechts zijdelings behandeld en actief afgekappt wanneer Van Hijum ze wil uitwerken. Dit weerspiegelt een structurele redactionele prioritering.
- 3. Moderatiegedrag (Score 6):** De presentator hanteert een aantoonbaar asymmetrisch moderatiepatroon. De scherpste interventie — "Of u of de minister bent aan het jokken" (14:07) — heeft geen equivalent voor andere lijsttrekkers in de uitzending. Van Hijum wordt actief onderbroken bij positieve zelfpresentatie, terwijl andere lijsttrekkers in het debatverslag beschrijvend worden weergegeven zonder vergelijkbare kritische interventies.

Kernboodschappen van de uitzending

****BOODSCHAP 1 (INHOUDELIJK):** ** "NSC heeft haar bestaansrecht niet bewezen en staat op het punt te verdwijnen."

Techniek: Framing via introductiefilm + agenda-setting via "bestaansrecht"-vraag — Bewijs: 05:55, 06:13, 07:04

****BOODSCHAP 2 (PERSOONLIJK):** ** "Eddy van Hijum is niet de geloofwaardige opvolger van Pieter Omtzigt."

Techniek: Herhaalde verwijzingen naar Omtzigt als absent symbool + vragen-asymmetrie — Bewijs: 03:00, 06:27, 08:40, 37:00

****BOODSCHAP 3 (MAATSCHAPPELIJK):** ** "De samenwerking met PVV was een morele vergissing die NSC haar kiezers heeft gekost."

Techniek: Guilt by association + selectieve verontwaardiging — Bewijs: 34:04, 40:37, 41:25

Motivering: De uitzending scoort 5,3/10, wat wijst op duidelijke eenzijdigheid. De eenzijdigheid is niet het gevolg van één dominante techniek maar van een consistent patroon van framing, agenda-setting en moderatiegedrag dat NSC consequent negatief positioneert. De introductiefilm kwalificeert het kabinet als "één grote mislukking" zonder bronvermelding; de presentator beschuldigt Van Hijum van "jokken" zonder vergelijkbare beschuldigingen aan andere lijsttrekkers; positieve NSC-resultaten worden actief afgekappt. Dit patroon is niet incidenteel maar structureel, wat een mogelijke spanning oplevert met de pluriformiteitseis van Mediawet Art. 2.1.

CONCLUSIE

De uitzending is een lijsttrekkersgesprek met Eddy van Hijum (NSC) dat structureel is ingekaderd als een verhaal over partijondergang in plaats van als een inhoudelijk politiek gesprek. Het dominante frame — NSC als falende partij die haar bestaansrecht moet bewijzen — wordt in de introductiefilm gevestigd en gedurende de gehele uitzending bevestigd via framing, agenda-setting en asymmetrisch moderatiegedrag. De presentator beschuldigt Van Hijum direct van "jokken" (14:07), kapt zijn positieve zelfpresentatie actief af (09:07) en stelt hem vragen die geen equivalent hebben voor andere lijsttrekkers in het debatverslag. Normatieve oordelen zoals "één grote mislukking" worden als feitelijke beschrijvingen gepresenteerd zonder bronvermelding. In het licht van Mediawet Art. 2.1, dat pluriforme en evenwichtige berichtgeving vereist, is er sprake van een aantoonbare redactionele scheefheid die de pluriformiteitseis onder druk zet, met name door de combinatie van negatief framing van een midden-rechtse partij en het ontbreken van vergelijkbare kritische bevraging van centrum-linkse posities.

TOTAAL EVALUATIE VAN DE 15 CRITERIA

Individuele scores — Alle 15 criteria

Nr.	Criterium	Score	Classificatie
1	EXPERTENKEUZE	6	●●●
2	BRONKEUZE	5	●●●
3	TIJDSVERDELING	3	●●
4	WEGLATEN (Selectieve weglating)	6	●●●
5	CIJFERMANIPULATIE	5	●●●
6	GUILT BY ASSOCIATION (Contactschuld)	4	●●
7	TIMING	6	●●●
8	SELECTIEVE VERONTWAARDIGING	4	●●
9	VOLLEDIGHEID (Selectieve weglating — totaalbeeld)	6	●●●
10	FRAMING (Kader stellen)	7	●●●●
11	WOORDKEUZE EN BEGRIPPEN	6	●●●
12	MODERATIEGEDRAG	6	●●●
13	VRAGEN-ASYMMETRIE	6	●●●
14	FALSE BALANCE	3	●●
15	AGENDA-SETTING	7	●●●●

HARDFACTS-SCORE (1-8)

5.0/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

SOFTFACTS-SCORE (9-14)

5.8/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

TOTAALSCORE

5.4/10

Aanzienlijke onevenwichtigheid

Gemiddelde van Hardfacts en Softfacts

SLEUTEL — Betekenis van de scores

Individuele scores per criterium (0–10)

0	Geen bevinding	Geen relevante afwijking vastgesteld.
1–2	Zwakke bevinding	Lichte afwijking zonder wezenlijke aantasting van de evenwichtigheid.
3–4	Lichte tot matige bevinding	Herkenbare tendens; geringe tot matige impact.
5	Matige bevinding met impact	Relevante onevenwichtigheid die het meningsvormingspotentieel van het publiek beïnvloedt.
6	Aanzienlijke bevinding (drempel)	Scores vanaf 6 worden aangemerkt als 'aanzienlijke bevindingen'.
7	Aanzienlijke bevinding	Duidelijke, goed gedocumenteerde onevenwichtigheid met duidelijke impact.
8–9	Ernstige bevinding	Uitgesproken onevenwichtigheid; meerdere gedocumenteerde individuele bevindingen in dit criterium.
10	Maximale ernst	Systematische, doorgaande onevenwichtigheid in dit criterium.

Geaggregeerde afwijkingsindex — Interpretatiebereiken

0.0 – 2.5	Onopvallend	Geen wezenlijke patronen waarneembaar; uitzending voldoet aan het evenwichtigheidsgebod.
2.6 – 4.0	Lichte onevenwichtigheid	Geïsoleerde afwijkingen; statistisch zichtbaar, maar binnen tolerantiebereik.
4.1 – 6.0	Aanzienlijke onevenwichtigheid	Meerdere aanzienlijke bevindingen; relevante aantasting van perspectiefverscheidenheid.
6.1 – 8.0	Ernstige afwijking van het evenwichtigheidsgebod. Hoge mate van afwijking	Uitgesproken patronen over uitzendingen heen; hoge impact.
8.1 – 10	Fundamentele systemische eenzijdigheid. Zeer hoge mate van bias	Maximale ernst over bijna alle criteria; systematisch eenzijdige berichtgeving.

Partijpolitieke bias (-5 tot +5)

-5 tot -3	Sterk benadeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk benadeeld.
-2 tot -1	Licht benadeeld	Herkenbaar maar gering nadeel.
0	Neutraal	Geen waarneembare bevoordeling of benadeling.
+1 tot +2	Licht bevoordeeld	Herkenbare maar geringe bevoordeling.
+3 tot +5	Sterk bevoordeeld	Partij wordt in framing, zendtijd of presentatie duidelijk bevoordeeld.

HOOFDSTUK 5 — JURIDISCHE KWALIFICATIE (Mediawet Art. 2.1)

Beoordeling op grond van Mediawet Art. 2.1

De Mediawet vereist pluriforme, evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving door de publieke omroep.

Overtreding 1:

Norm: Mediawet Art. 2.1 (pluriformiteit en evenwichtigheid)

Feitenomschrijving: De introductiefilm kwalificeert het kabinet-Schoof als "één grote mislukking" zonder dat dit oordeel aan een bron wordt toegeschreven of als mening wordt gemarkeerd.

Bewijs: Tijdstempel 05:55 — Citaat: "Het kabinet werd één grote mislukking en Omtzigt verdween uit de Kamer."

Beoordeling: Een normatief politiek oordeel wordt als feitelijke beschrijving gepresenteerd in een redactioneel geproduceerde introductiefilm. Dit is niet de weergave van een politieke mening maar een redactioneel standpunt dat als feit wordt gepresenteerd, wat in strijd is met de eis van evenwichtige berichtgeving.

Overtreding 2:

Norm: Mediawet Art. 2.1 (evenwichtigheid en onafhankelijkheid)

Feitenomschrijving: De presentator beschuldigt Van Hijum direct van mogelijke oneerlijkheid ("jokken") zonder vergelijkbare beschuldigingen te richten aan andere lijsttrekkers in de uitzending.

Bewijs: Tijdstempel 14:07 — Citaat: "Of u of de minister bent aan het jokken."

Beoordeling: Een directe beschuldiging van oneerlijkheid jegens een politicus van een specifieke partij, zonder vergelijkbare behandeling van andere partijen, is een aantoonbare asymmetrie die de onafhankelijkheidseis van Art. 2.1 onder druk zet.

Overtreding 3:

Norm: Mediawet Art. 2.1 (pluriformiteit)

Feitenomschrijving: De uitzending presenteert uitsluitend NPO-interne experts (huseconoom, kiezersonderzoeker, verslaggevers) zonder onafhankelijke externe stemmen die een alternatief perspectief op NSC's kabinetsdeelname of programma kunnen bieden.

Bewijs: Tijdstempel 23:45–32:00 (huseconoom) en 06:17 (kiezersonderzoek) — geen externe onafhankelijke experts.

Beoordeling: De afwezigheid van onafhankelijke externe expertise bij een politiek gevoelig onderwerp beperkt de pluriformiteit van de berichtgeving, wat in spanning staat met de pluriformiteitseis van Art. 2.1.

Overtreding 4:

Norm: Mediawet Art. 2.1 (evenwichtigheid)

Feitenomschrijving: De denigrerende uitspraak van Bontenbal over PVV ("Het PVV bestaat uit één man met een Twitter-account. Verder is het helemaal niks.") wordt zonder weerlegging of nuancering uitgezonden als onderdeel van het debatverslag, terwijl PVV geen directe spreektijd of mogelijkheid tot weerwoord krijgt.

Bewijs: Tijdstempel 43:15 — Citaat: "Het PVV bestaat uit één man met een Twitter-account. Verder is het helemaal niks."

Beoordeling: Het uitzenden van een denigrerende kwalificatie van de grootste regeringspartij zonder hoor en wederhoor is in strijd met de evenwichtigheidseis van Art. 2.1.

Totaalbeoordeling Mediawet Art. 2.1

De uitzending vertoont een consistent patroon van redactionele keuzes die de pluriformiteits- en evenwichtigheidseis van Mediawet Art. 2.1 onder druk zetten. De vier geïdentificeerde overtredingen zijn niet incidenteel maar structureel: ze vloeien voort uit een redactioneel frame dat NSC als falende partij positioneert en PVV als politiek onwaardig. Hoewel Mediawet Art. 2.1 pluralisme over het totale NPO-aanbod beoordeelt en niet per uitzending, vormt het

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

consistente patroon van asymmetrische bevraging, normatieve kwalificaties als feit en het ontbreken van hoor en wederhoor voor PVV een aantoonbare spanning met de wettelijke eis van evenwichtige en onafhankelijke berichtgeving. Bij een klachtprocedure bij het Commissariaat voor de Media zou de combinatie van overtreding 1 (normatief oordeel als feit) en overtreding 2 (directe beschuldiging van oneerlijkheid zonder equivalent) de sterkste juridische grondslag bieden.

HOOFDSTUK 6 — Brondieptecheck

1. Kiezersonderzoek NSC (Nynke de Zoeten / NPO)

- 1. FINANCIERING:** NPO of extern bureau in opdracht van NPO; gefinancierd door de publieke omroep via de rijksmediabijdrage.
- 2. MANDAAT:** Kiezersonderzoek voor verkiezingsprogrammering; mandaat is compatibel met neutrale presentatie, maar de vraagstelling is niet transparant gemaakt.
- 3. BELANGENCONFLICT:** NPO heeft er institutioneel belang bij actuele en relevante verkiezingsprogrammering te maken; een partij die op nul zetels staat is een aantrekkelijk verhaal. Dit creëert een structureel belang bij het benadrukken van NSC's zwakte.
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:** D1 Belangenconflict: 0 / D2 Persoonlijk risico: 0 / D3 Vakbekwaamheid: +1 / D4 Consistentie: 0 / D5 Emotie vs. data: +1 / D6 Bronniveau: 0 → TOTAAL: +2 → GEEL
- 5. TEGENSTEM:** Een onafhankelijk methodoloog die de vraagstelling en representativiteit van het onderzoek beoordeelt, ontbreekt.

2. Transparantieonderzoek NSC-ministers (anonieme organisatie)

- 1. FINANCIERING:** Niet vermeld; de organisatie die het onderzoek uitvoerde wordt niet bij naam genoemd in het transcript.
- 2. MANDAAT:** Niet toetsbaar omdat de organisatie niet wordt geïdentificeerd.
- 3. BELANGENCONFLICT:** Niet toetsbaar.
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:** D1 Belangenconflict: 0 (niet toetsbaar) / D2 Persoonlijk risico: 0 / D3 Vakbekwaamheid: 0 (niet toetsbaar) / D4 Consistentie: 0 / D5 Emotie vs. data: +1 / D6 Bronniveau: -2 (tertiaire bron — organisatie niet geïdentificeerd) → TOTAAL: -1 → GEEL (grenswaarde)
- 5. TEGENSTEM:** Van Hijum zelf geeft aan de conclusies niet te kunnen verklaren; een onafhankelijke verificatie ontbreekt.

3. NOS-bureau Brussel (ministeriële verklaring)

- 1. FINANCIERING:** NOS, gefinancierd door de publieke omroep; de ministeriële verklaring is afkomstig van de rijksoverheid.
- 2. MANDAAT:** Journalistieke verificatie van politieke claims; mandaat is compatibel met neutrale verslaggeving.
- 3. BELANGENCONFLICT:** Het ministerie heeft er belang bij de officiële lezing van de feiten te bevestigen; de ministeriële verklaring wordt gepresenteerd als objectief tegenbewijs voor Van Hijums lezing zonder dat de Europese Commissie zelf wordt geconsulteerd.
- 4. GELOOFWAARDIGHEIDSMATRIX:** D1 Belangenconflict: -1 (ministerie heeft institutioneel belang) / D2 Persoonlijk risico: 0 / D3 Vakbekwaamheid: +1 / D4 Consistentie: 0 / D5 Emotie vs. data: +1 / D6 Bronniveau: 0 (secundaire bron) → TOTAAL: +1 → GEEL
- 5. TEGENSTEM:** De Europese Commissie of een onafhankelijke EU-correspondent had de feitelijke gang van zaken kunnen bevestigen of weerleggen; deze stem ontbreekt.

BELANGRIJK: "Erkend" is geen inhoudelijke kwalificatie. Het is een sociale toeschrijving die zelf kritisch moet worden beoordeeld. Geen van de drie geciteerde bronnen in deze uitzending scoort GROEN op de geloofwaardigheidsmatrix; alle drie scoren GEEL, wat betekent dat de gepresenteerde feiten en onderzoeksresultaten met de nodige voorzichtigheid moeten worden geïnterpreteerd.

Juridische en methodologische toelichting

Geen feitelijke vaststelling

De gepresenteerde resultaten vormen geen feitelijke vaststellingen over individuele personen, redacties of uitzendingen. Ze zijn het product van een gestandaardiseerde operationalisering, niet een vaststelling van individuele verantwoordelijkheid.

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

**Geen juridisch
oordeel**

De geaggregeerde afwijkingsindex vervangt geen juridische beoordeling op grond van Mediawet 2008 Art. 2.1. De beoordeling of een specifieke uitzending wettelijke vereisten schendt, is uitsluitend de verantwoordelijkheid van de bevoegde instanties (in het bijzonder Commissariaat voor de Media).

**Geen
causaliteitsbewijs**

Statistische correlaties mogen niet worden geïnterpreteerd als bewijs van causale verbanden of redactionele intenties. Afwijkingswaarden kunnen worden beïnvloed door onderwerpkeuze, nieuwsomgeving, politieke controversialiteit of formatlogica.

**Geen oordeel over
intentie**

De analyse meet waarneembare structuurkenmerken van uitzendingen. Een score van 7 betekent dat een aanzienlijke onevenwichtigheid is vastgesteld — niet dat de redactie dit bedoelde. De methodologie doet geen uitspraken over motieven of strategische doelstellingen.

**Heuristisch
vergelijkingsinstrument**

De index dient voor vergelijkende patroonherkenning over duizenden uitzendingen, niet voor precieze metrische meting van individuele bijdragen. Drempelwaarden dienen als heuristische oriëntatie, niet als scherpe juridische kwalificatie.

BIJLAGE 1: NATIONALE WETGEVING

Wettelijke basis Nederland — NPO

Wet

Mediawet 2008

Relevante artikelen

- Art. 2.1 (Publieke mediaopdracht): De publieke mediadienst voorziet in onafhankelijke, pluriforme, evenwichtige informatievoorziening van hoge journalistieke kwaliteit. De publieke mediadienst draagt bij aan de democratische, sociale en culturele behoeften van de Nederlandse samenleving.
- Art. 2.1 lid 2: De publieke mediadienst weerspiegelt de maatschappelijke diversiteit van Nederland.
- Art. 2.88: Redactionele onafhankelijkheid en journalistieke standaarden zijn gewaarborgd. De programma's worden gemaakt onder redactionele verantwoordelijkheid van de omroepverenigingen.

Kernverplichtingen

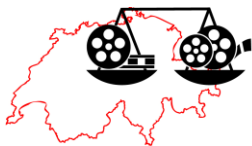
1. **Onafhankelijkheid:** Onafhankelijke informatievoorziening
2. **Pluriformiteit:** Pluriforme berichtgeving
3. **Evenwichtigheid:** Evenwichtige informatie van hoge journalistieke kwaliteit
4. **Maatschappelijke diversiteit:** Weerspiegeling van de Nederlandse samenleving

Toezichthouder

- Commissariaat voor de Media (CvdM): Mediatoezicht, naleving Mediawet
- NPO Ombudsman: Interne klachteninstantie

Klachtenprocedure

1. NPO Ombudsman
2. Commissariaat voor de Media
3. Rechtbank (bestuursrechter)

BIJLAGE 2: WETENSCHAPPELIJKE BRONNEN

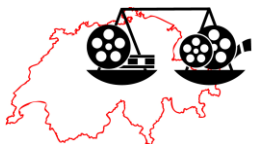
Literatuur

- Bennett, W. L. (1990). Toward a theory of press-state relations in the United States. *Journal of Communication*, 40(2), 103–125.
- Berelson, B. (1952). *Content analysis in communication research*. Free Press.
- Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58.
- fög – Forschungszentrum Öffentlichkeit und Gesellschaft (2024). *Jahrbuch Qualität der Medien 2024*. Schwabe.
- Gilardi, F., Alizadeh, M. & Kubli, M. (2023). ChatGPT outperforms crowd workers for text-annotation tasks. *PNAS*, 120(30).
- Iyengar, S. & Kinder, D. R. (1987). *News that matters: Television and American opinion*. University of Chicago Press.
- Jolly, S. et al. (2022). Chapel Hill Expert Survey trend file, 1999–2019. *Electoral Studies*, 75, 102420.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed.). Sage.
- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Shoemaker, P. J. & Vos, T. P. (2009). *Gatekeeping theory*. Routledge.
- SVFAB (2026). *Methodenbericht v4.1: Zählbare Kriterien und Multi-Modell-Kreuzvalidierung*.
- Törnberg, P. (2023). ChatGPT-4 outperforms experts and crowd workers in annotating political Twitter messages. arXiv:2304.06588.

SVFAB Working Papers

- Schläpfer, D. (2026). Systematic AI-Assisted Analysis of Public Broadcaster Impartiality: A Scalable Methodological Framework for Measuring Structural Bias in Public Service Media. [SSRN 6688478](#)
- Schläpfer, D. (2026). Measuring Editorial Noise: A Retrospective Suppression Index for Public Broadcasting Content Analysis. [SSRN 6733280](#)
- Schläpfer, D. (2026). Source Traffic Light: A Six-Dimensional Credibility Framework for Systematic Source Assessment in Public Service Media. [SSRN 6733880](#)

David Schläpfer — ORCID: 0009-0000-5671-9266

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Evaluaties en lidmaatschap bij SVFAB

Op SVFAB.ch vindt u gedetailleerde evaluaties en kunt u ook analyses laten maken voor elke uitzending naar keuze (wordt apart gefactureerd).

Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen, zijn wij afhankelijk van lidmaatschaps- en donateurbijdragen.

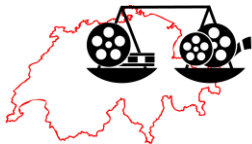
Contact en meer informatie:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

Bankgegevens: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Begunstigde: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

De volgende boeken zijn verkrijgbaar bij SVFAB

Bestellingen via www.svfab.ch of kontakt@svfab.ch

Onevenwichtige berichtgeving is het antwoord op het halveringsinitiatief in Zwitserland: hier worden de manipulatietechnieken in detail uitgelegd, te beginnen bij de selectie van medewerkers en de bronselectie. Vervolgens worden 15 principes uitgelegd: weglating, framing, temporele framing, schuld door associatie, emotionalisering, contextverwijdering en nog veel meer, geïllustreerd met talrijke voorbeelden. Bovendien wordt zichtbaar waar wij zelf deze technieken toepassen – dat bevordert niet alleen inzicht maar ook empathie.

Optioneel wordt het boek geleverd met **speelkaarten**.

Ook verkrijgbaar als **luisterboek**.

Het interview is geen gesprek. Het is een podium – en iemand anders heeft het script geschreven.

Wie dat niet weet, levert materiaal. Goede citaten die verkeerd geknipt worden. Juiste uitspraken die in de verkeerde context belanden. Eerlijke antwoorden die als bekentenissen worden geframed.

Dit boek is geen mediakritiekboek. Het is een gereedschapskist – voor iedereen die een microfoon voor zich heeft en wil weten wat ze eraan kunnen doen. 7 hoofdstukken. 7 tools: Wat een interview werkelijk is. De 7 meest voorkomende valkuilen. De drie basisprincipes van soevereiniteit – verankeren, herkaderen, begrenzen. Voorbereiding in één uur. Lichaam en stem. Wat te doen als het misgaat. En wat telt na het interview.

Voor politici, activisten, ondernemers, klokkenluiders – voor iedereen die in de schijnwerpers staat en wil begrijpen hoe het spel werkt. Zodat ze stoppen met meespelen – en beginnen het te vormgeven. In A5-formaat. Direct. Ter voorbereiding, ter raadpleging, ter nabespreking en bij moeilijkheden

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Je denkt dat je de wereld ziet. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der wereld ziet. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Want wie framing begrijpt, ziet de wereld helderder. Hoort nieuws anders. Voert gesprekken zelfverzekerder. En laat zich niet meer zo makkelijk een kader opdringen dat iemand anders heeft gekozen. Met vele oefeningen en concrete voorbeelden uit politiek, media en het dagelijks leven – en af en toe een glimlach.

Framing met stijl. Omdat het kader alles verandert.